

آمین نامہ داورمی سوین دورہ مسابقت

حفظ، قرائت و ترتیل قرآن کریم

ویژہ ورزشکاران، جوانان و کارکنان

وزارت ورزش و جوانان

سال ۹۵

فهرست محتوا

تعاریف اختصاصی

مراحل برگزاری مسابقات

سطح پوشش شرکت کنندگان

مرحله برگزاری در یک مسابقه

رشته‌های مسابقات

بخش‌های هر رشته

دوره مسابقات

کلیات

مقدمات

کلیات اجرایی

کلیات فنی رشته‌های تحقیق و ترتیل

کلیات رشته‌های تحقیق و ترتیل

کلیات رشته‌های حفظ

انتخاب سؤال

هدایت حفاظ

جزئیات امتیازدهی بخش‌ها

تجوید

صحت قرائت

تجوید قرائت

فصاحت قرائت

وقف و ابتدا

موارد عمومی کسر امتیاز

امتیازدهی مرحله نهایی مسابقات رشته‌های خاص

لحن

رشته تحقیق

ضوابط و معیارها
موارد کسر امتیاز
رشته‌های ترتیل و حفظ
ضوابط و معیارها
موارد کسر امتیاز

صوت

رشته تحقیق

رشته‌های ترتیل و حفظ

صحت حفظ

تعاریف اختصاصی

۱. مراحل برگزاری مسابقات: مرحله به دو معنا در آیین نامه به کار رفته است:

۱- ۱. سطح پوشش شرکت کنندگان که شامل موارد زیر است:

* استان

* کشور

۱- ۲. ممکن است در بعضی از مسابقات، نفرات ممتاز در بیش از یک مرحله و بیش از یک اجرای برنامه

انتخاب شوند. به هریک از این موارد نیز، مرحله برگزاری مسابقه اطلاق شده است.

مراحل برگزاری مسابقات کشوری، در کلیات رشته‌های مختلف ذکر شده است.

۲. رشته‌های مسابقات: هر رشته، یک عنوان مستقل در مسابقات است که از نظر محتوا یا سبک اجرا با سایر رشته‌ها تفاوت دارد.

رشته‌های مسابقات مندرج در آیین نامه حاضر عبارت‌اند از:

* قرائت تحقیق

* قرائت ترتیل

* حفظ یک جزء

* حفظ ده جزء

* حفظ احادیث موضوعی

* تفسیر موضوعی

۳. بخش‌های هر رشته: هریک از رشته‌های یادشده، دارای بخش‌های امتیازدهی مختلف و به شرح زیر است:

* رشته‌های قرائت تحقیق و ترتیل:

- تجوید

- وقف و ابتدا

- صوت

- لحن

- صحت حفظ

* رشته‌های حفظ قرآن:

- صحت حفظ

- تجوید

- وقف و ابتدا

- صوت

- لحن

تذکرات مربوط به رشته‌های قرائت تحقیق و ترتیل و حفظ

۱. مسابقات در دو بخش برادران و خواهران برگزار می‌گردد.
تبصره ۱: مسابقات بخش کتبی بصورت مشترک و در یک زمان برگزار خواهد شد
تبصره ۲: برگزیدگان بخش کتبی در سه رده جوانان، ورزشکاران و کارکنان بصورت مجزا معرفی می‌گردند.
۲. آیین نامه داوری بعد از ثبت نام به شرکت کنندگان تحویل داده می‌شود.
۳. سهمیه هر استان به مرحله کشوری در هر رشته ۱ نفر می‌باشد.

تذکرات مربوط به رشته‌های حفظ احادیث موضوعی و تفسیر

۱. این مسابقات در دو بخش برادران و خواهران برگزار خواهد شد .
 ۲. مسابقات استانی این رشته بصورت حضوری و آزمون کتبی برگزار می‌شود و نفر اول استان در مسابقات کشوری حضور خواهد شد.
 ۳. مسابقات کشوری در یک مرحله و بصورت کتبی انجام خواهد شد.
تبصره ۱: در صورت یکسان بودن امتیازات بیش از یک نفر ، مصاحبه شفاهی توسط داوران جهت تعیین نفر اول انجام خواهد گرفت .
- تبصره ۲: در بخش احادیث موضوعی ملاک حفظ احادیث و ترجمه موضوعات و در بخش تفسیر، کل کتاب "فهم زبان قرآن جلد سوم زیر نظر حجت الاسلام و المسلمین حمید محمدی" که فایل آن ها بر روی سایت www.tartill.ir قرار دارد مورد مسابقه می باشد.

۴. دوره مسابقات: نوبت برگزاری مسابقات وزارت ورزش و جوانان در مرحله کشوری است. این نوبت در دستورالعمل اجرایی هر دوره ذکر می شود.

کلیات

الف_ مقدمات

۱. مسابقات وزارت ورزش و جوانان از سال ۱۳۹۳ در رشته های پیش بینی شده برای ورزشکاران، جوانان و کارکنان وزارت برگزار می شود.

۲. رشته های مسابقات، براساس جنسیت در مراحل مختلف به شرح زیر انجام می شود:

ردیف	رشته	ورزشکاران		کارکنان	جوانان	نوع حضور		توضیحات
		زیر ۱۵ سال	بالای ۱۵ سال			استانی	کشوری	
۱	قرائت تحقیق	×	×	×	×	آموزشی-شفاهی	آموزشی-شفاهی	در دو بخش برادران و خواهران
۲	قرائت ترتیل	-	×	×	×	آموزشی-شفاهی	آموزشی-شفاهی	در دو بخش برادران و خواهران
۳	حفظ یک جزء	×	×	×	-	آموزشی-شفاهی	آموزشی-شفاهی	در دو بخش برادران و خواهران
۴	حفظ ده جزء	-	-	-	×	آموزشی-شفاهی	آموزشی-شفاهی	در دو بخش برادران و خواهران
۵	حفظ احادیث موضوعی	-	×	×	×	کتبی	کتبی	در دو بخش برادران و خواهران
۶	تفسیر موضوعی	-	×	×	×	کتبی	کتبی	در دو بخش برادران و خواهران

۳. تعیین نوبت اجرای برنامه شرکت کنندگان در تمام مراحل، جنسیت ها و رشته های مسابقات (غیر از معارف) به قید قرعه انجام می گیرد.

۴. تعیین قطعات اجرای برنامه شرکت کنندگان در تمام مراحل، جنسیت ها و رشته های مسابقات به قید قرعه انجام می گیرد.

۵. قبل از انجام مسابقات در تمام مراحل، آیین نامه داوری مسابقات در معرض دید شرکت کنندگان قرار داده می شود؛ همچنین در صورت امکان، جلسه ای برای آموزش آیین نامه در فرصتی مناسب برای شرکت کنندگان برگزار می گردد.

ب_ کلیات اجرایی

۱. شرکت کنندگان در هر مرحله، به محض حضور در جایگاه و اعلام مجری یا داور، به اجرای برنامه خواهند

پرداخت.

۲. در مرحله‌ای که نوبت مسابقه هریک از شرکت‌کنندگان براساس قرعه تعیین می‌شود، در صورت عدم حضور شرکت‌کننده، حداکثر با دو نفر فاصله، شرکت‌کننده از دور رقابت‌ها حذف می‌گردد. در مرحله‌ای که قرعه تعیین نمی‌شود، با دو مرتبه خواندن نام تمام شرکت‌کنندگان به‌طور مجزا و عدم حضور، شرکت‌کننده از دور مسابقه حذف می‌شود.

۳. وجود مغایرت بیش از ۵ درصد امتیاز در بخش صحت حفظ و ۱۰ درصد در امتیازات سایر بخش‌ها، در هیئت نظارت مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. چنانچه پس از شنیدن یا بررسی توسط داوران نتیجه تغییری نیافت، صورت‌جلسه توسط رییس هیئت داوران و ناظر مسابقه، تنظیم می‌شود.

۴. کنترل مصحف واحد که مورد استفاده شرکت‌کنندگان، جایگاه و داوران است، برعهده ناظر فنی و در صورت نبود ناظر، برعهده رییس هیئت داوران است.

۵. برای افراد راه‌یافته به مرحله نهایی مسابقات در تمام رشته‌ها در مرحله کشوری و استانی، شیوه انتخاب قرعه و انجام قرنطینه براساس نظر کمیته فنی و ستاد برگزاری مسابقات انجام می‌شود.

۱۰. درباره مطالب پیش‌بینی‌نشده در این آیین‌نامه، تصمیم‌گیری کمیته فنی و ستاد برگزاری مسابقات، با رعایت اصول حاکم بر آیین‌نامه، نافذ است.

ج_ کلیات فنی رشته‌های قرائت و حفظ

* مبنای مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم در تمام جنسیت‌ها و مراحل، روایت حفص از عاصم است.

ج – ۱. کلیات رشته‌های قرائت تحقیق و ترتیل

۱. امتیازات رشته‌های تحقیق و ترتیل در بخش‌های مختلف به شرح زیر محاسبه می‌شود:

تجوید: ۳۵ امتیاز

وقف و ابتدا: ۱۵ امتیاز

صوت: ۲۰ امتیاز

لحن: ۳۰ امتیاز

آزمون کتبی حفظ احادیث: ۱۰۰ امتیاز

آزمون کتبی مفاهیم: ۱۰۰ امتیاز

۲. برای کسب رتبه در هر مرحله و جواز حضور در مرحله بعد، حداقل امتیاز کسب‌شده توسط شرکت‌کنندگان به شرح ذیل است:

عنوان مرحله	تجوید	وقف و ابتدا	صوت	لحن	جمع کل
استان	۲۵	۱۰	۱۲	۱۸	۶۵
کشوری	۲۷	۱۱	۱۳	۱۹	۷۰

۳. در صورت به تساوی رسیدن امتیازات دو یا بیش از دو نفر از شرکت کنندگان در مراحل ماقبل کشوری، تعیین رتبه پس از بررسی بخش‌های نمره‌دهی صورت می‌پذیرد که به ترتیب اولویت عبارت است از: تجوید، لحن، وقف و ابتدا و صوت.

۴. مسابقات رشته‌های تحقیق و ترتیل در مرحله کشوری به صورت زیر برگزار می‌شود:
متقاضیان این رشته‌ها در دو مرحله مقدماتی و نهایی (با حضور حدود ۲۵ درصد برتر در آزمون قرائت مرحله مقدماتی) تلاوت می‌کنند.

۵. میزان قرائت در رشته‌ها، جنسیت‌ها و مراحل مختلف براساس مصاحف متداول ۶۰۴ صفحه‌ای پانزده سطری و با توجه به جدول ذیل تعیین می‌شود:

رشته	جنسیت	شهرستان	استان	کشور	
				مرحله اول	مرحله دوم
تحقیق	خواهر	۸ سطر	۱۰ سطر	۹ سطر	۱۵ سطر
	برادر	۸ سطر	۱۰ سطر	۹ سطر	۲۰ سطر
ترتیل	خواهر	۱۰ سطر	۱۲ سطر	۱۰ سطر	۲۰ سطر
	برادر	۱۲ سطر	۱۵ سطر	۱۵ سطر	۲۵ سطر

تبصره: میزان قرائت مندرج در جدول فوق، تقریبی است و براساس تصمیم مشترک ستاد برگزاری مسابقات و کمیته فنی، تا ۲۰ درصد قابل تغییر است.

۶. قرعه قرائت هر شرکت کننده، با فاصله قرائت یک نفر و به قید قرعه تعیین می‌شود.

۷. حداقل امتیاز شرکت کنندگان در رشته‌های تحقیق و ترتیل در بخش‌های مختلف عبارت است از:

تجوید: ۱۰ امتیاز

وقف و ابتدا: ۵ امتیاز

صوت: ۷ امتیاز

لحن: ۱۰ امتیاز

ج - ۲. کلیات رشته‌های حفظ قرآن کریم

۱. امتیازات بخش‌های مختلف رشته‌های حفظ به شرح زیر محاسبه می‌شود:

صحت حفظ: ۱۰۰ امتیاز (در هر مرحله به طور مجزا)

تجوید: ۳۵ امتیاز

وقف و ابتدا: ۱۵ امتیاز

صوت: ۲۰ امتیاز

لحن: ۳۰ امتیاز

تذکر: در تمام مراحل برگزاری مسابقات که صحت حفظ و حسن قرائت مورد نظر است، امتیاز نهایی حافظ به صورت ۵۰ درصد امتیاز صحت حفظ و ۵۰ درصد امتیاز حسن قرائت محاسبه می شود.

۲. برای کسب رتبه در هر مرحله و جواز حضور در مرحله بعد، حداقل امتیاز کسب شده توسط شرکت کنندگان به شرح جدول ذیل است:

عنوان / مرحله	صحت حفظ	تجوید	وقف و ابتدا	صوت	لحن	جمع کل
شهرستان	۷۰	۲۳	۱۰	۱۱	۱۶	۱۳۰
استان	۷۵	۲۴	۱۱	۱۲	۱۸	۱۴۰

۳. در صورت به تساوی رسیدن امتیازات دو یا بیش از دو نفر از شرکت کنندگان در مراحل ماقبل کشوری، تعیین رتبه ممتاز پس از بررسی بخش های نمره دهی صورت می پذیرد که به ترتیب اولویت در رشته های مختلف عبارت است از: صحت حفظ، تجوید، وقف و ابتدا، لحن و صوت.

۴. مسابقات رشته حفظ کل قرآن کریم در مرحله کشوری، سه مرحله ای و به شرح زیر است:

۴-۱. مرحله اول (مرحله مقدماتی) خارج از سالن اصلی که فقط با حضور داوران صحت حفظ برگزار می شود.

تذکر: حافظ باید در این مرحله طوری قرائت کند که شأن کلام الهی حفظ شود و به دلیل سرعت در قرائت، مشکلی در شنیدن تلاوتش توسط داوران رخ ندهد.

۴-۲. مرحله دوم (مرحله نیمه نهایی) با حضور شرکت کنندگانی که موفق به کسب حد نصاب مرحله اول (۸۵ امتیاز) شده اند، در سالن اصلی برگزار خواهد شد.

۴-۳. مرحله سوم (مرحله نهایی) که ۵ تا ۱۰ نفر برتر پس از جمع امتیازات مراحل اول و دوم به آن راه می یابند.

* مسابقات سایر رشته های حفظ قرآن کریم در مرحله کشوری، دویا سه مرحله ای (براساس نظر مشترک ستاد برگزاری مسابقات و کمیته فنی) است. در صورت دو مرحله ای بودن، همانند دو مرحله نخست رشته حفظ کل و در صورت سه مرحله ای بودن، عیناً همانند تمام مراحل حفظ کل است.

تبصره ۱: در مرحله کشوری رشته های حفظ قرآن کریم، در صورت سه مرحله ای بودن، امتیازات به شرح

زیر اختصاص می‌یابد و حائزان رتبه‌های برتر مشخص می‌شوند: ۱۵ درصد امتیاز صحت حفظ مرحله اول ۲۵ درصد امتیاز مرحله نیمه‌نهایی + ۶۰ درصد امتیاز مرحله نهایی.

تبصره ۲: در مرحله کشوری رشته‌های حفظ قرآن کریم، در صورت دو مرحله‌ای بودن، امتیازات به شرح زیر اختصاص می‌یابد و حائزان رتبه‌های برتر مشخص می‌شوند: ۳۰ درصد امتیاز صحت حفظ مرحله اول + ۷۰ درصد امتیاز مرحله نهایی.

۵. داوران تجوید برای هر یک از سؤالات حافظ، نمره کامل را به صورت جداگانه منظور می‌کنند و نمره نهایی تجوید حافظ، معدل آن‌ها خواهد بود. داوران سایر بخش‌ها (وقف و ابتدا، صوت و لحن) نمره حافظ را برای کل سؤالات منظور می‌کنند.

تبصره: اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشت که قبل از اتمام سؤال، تلاوت او توسط هادی حافظان قطع شد، فقط داوران رشته صحت حفظ، امتیاز آن سؤال را از حافظ کسر می‌کنند. امتیاز تجوید حافظ در چنین مواردی، میانگین امتیاز سؤالاتی است که حافظ تا آنجا قرائت کرده است ولو به پایان سؤال نرسیده باشد. در چنین مواردی، امتیاز حافظ در سایر بخش‌ها (وقف و ابتدا، صوت و لحن)، امتیاز سؤالاتی است که حافظ تا آنجا قرائت کرده است ولو به پایان سؤال نرسیده باشد.

۶. حداقل امتیاز شرکت‌کنندگان در رشته‌های حفظ در بخش‌های مختلف عبارت است از:

صحت حفظ: ۳۰ امتیاز

تجوید: ۱۰ امتیاز

وقف و ابتدا: ۵ امتیاز

صوت: ۷ امتیاز

لحن: ۱۰ امتیاز

انتخاب سؤال:

۷. سؤالات مربوط به رشته صحت حفظ به صورت قرعه و سؤالات هرنفر در یک قرعه در نظر گرفته می‌شود.

۸. در مراحل اول و دوم مسابقات حفظ در مرحله کشوری، در رشته حفظ کل از هر ۱۰ جزء، یک سؤال پرسیده می‌شود. در سایر رشته‌های حفظ، دو سؤال از دو قسمت محفوظات مطرح می‌شود.

تبصره: محفوظات حافظ باید پیوسته باشد؛ در غیر این صورت باید حداکثر مشتمل بر دو بخش باشد.

۹. تعداد و میزان سؤالات در مراحل و رشته‌های مختلف حفظ قرآن براساس مصاحف متداول ۶۰۴ صفحه‌ای ۱۵ سطری و با توجه به جدول ذیل تعیین می‌شود:

کشور		استان	شهرستان	رشته
مرحله دوم	مرحله اول			
۲ سؤال ۱۵ سطری	۳ سؤال ۱۵ سطری	۳ سؤال ۱۰ سطری	۳ سؤال ۸ سطری	حفظ کل

سایر رشته‌های حفظ	۲ سؤال ۸ سطری	۲ سؤال ۱۰ سطری	۲ سؤال ۱۵ سطری	(غیرنهایی) ۲ سؤال ۱۵ سطری
-------------------	------------------	-------------------	-------------------	---------------------------------

تبصره ۱: میزان پرسش مندرج در جدول فوق تقریبی است و براساس تصمیم مشترک ستاد برگزاری مسابقات و هیئت داوران، تا ۲۰ درصد قابل تغییر است.

تبصره ۲: در مرحله نهایی تمام رشته‌های حفظ قرآن، تعداد سؤالات، میزان هر سؤال و توزیع آن‌ها مطابق تصمیم کمیته فنی و پس از مشورت با داوران صحت حفظ تعیین می‌شود.

۱۰. رعایت عدالت در انتخاب سؤال از نظر مکان شروع آیه در صفحه، انتقال تلاوت به صفحه بعد، تعداد سطور و نظایر آن‌ها ضروری است.

هدایت حفاظ:

۱۱. داور یا داوران صحت حفظ و نیز هادی حافظان باید حافظ کل قرآن کریم باشند.

۱۲. هادی حافظان در هر رشته از رشته‌های حفظ باید ثابت باشد و تمام شرکت‌کنندگان آن رشته را هدایت کند.

تذکر: اصل بر آن است که هادی حافظان به تلاوت حافظ امتیاز دهد؛ مگر در شرایطی که طبق تصمیم مشترک ستاد برگزاری مسابقات و هیئت داوران، به امتیازدهی هادی حافظان نیاز نباشد.

۱۳. لازم است عبارت ابتدایی هر سؤال به میزانی که برای حافظ قابل تشخیص و ادامه دادن باشد، تلاوت شود.

۱۴. در صورت اتمام سؤال در خلال آیه، تلاوت حافظ در اولین موضع وقف، قطع می‌شود.

۱۵. در اشتباهات مربوط به کلمه، کلمات و آیات، داور هادی تنها یکبار تذکر می‌دهد و در صورت تصحیح نکردن حافظ، داور هادی آن را تصحیح و حداکثر امتیاز آن بخش را از حافظ کسر می‌کند.

تبصره: در اشتباهات مربوط به حروف و حرکات، تذکر داور هادی ضروری نیست.

۱۶. برای تذکر اشتباهات حافظ در کلمه و عبارت، داور هادی تا قبل از کلمه یا عبارت اشتباه را تلاوت می‌کند.

۱۷. در صورتی که حافظ دچار مکث شود، داور هادی نباید عبارت قبل از مکث را تلاوت کند.

تبصره ۱: در صورتی که بعد از مکث، داور هادی عبارت قبل را طوری تکرار کند که باعث یادآوری حافظ شود، علاوه بر کسر امتیاز مکث، یکبار امتیاز تکرار دیگر نیز از حافظ کسر می‌شود.

تبصره ۲: اگر بعد از تکرار داور هادی، حافظ نتواند بخش فراموش شده را به خاطر آورد، داور هادی به حافظ کمک نموده، حسب نوع کمک، امتیاز مربوط را از حافظ کسر می‌کند؛ ولی به دلیل مکث و تکرار، امتیازی از حافظ کسر نمی‌شود.

۱۸. چنانچه حافظ در اثنای تلاوت هر سؤال بیش از ۲۰ امتیاز از دست دهد، تلاوت او قطع و امتیاز مربوط به صحت حفظ آن سؤال، به طور کامل از وی کسر خواهد شد. کسر بیش از ۲۰ امتیاز باید توسط تمام داوران صحت حفظ صورت گرفته باشد؛ اما در صورتی که تنها برخی از داوران صحت حفظ این میزان را کسر کرده باشند، قرائت حافظ باید ادامه پیدا کند.

جزئیات امتیازدهی بخش‌ها

تجوید (۳۵ امتیاز)

این بخش شامل سه قسمت است: صحت قرائت، تجوید قرائت و فصاحت قرائت.

الف_صحت قرائت

۱. موارد کسر ۴ امتیاز:

۱ - ۱. حذف، اضافه، جابه‌جایی یا تغییر یک کلمه؛

۱ - ۲. حذف، اضافه، جابه‌جایی یا تغییر بیش از یک کلمه (اعم از عبارت، آیه یا سطر).

۲. موارد کسر ۳ امتیاز:

۲ - ۱. حذف، اضافه و تبدیل کردن صداها به یکدیگر؛ مانند تبدیل صدای کوتاه به صدای کوتاه

دیگر؛ تبدیل صدای کوتاه به صدای کشیده و بالعکس و خطا در صلۀ هاء ضمیر؛

۲ - ۲. حذف و اضافه کردن تشدید و تنوین؛

تبصره: کسر امتیاز اختلال در تلفظ تشدید، به تشخیص داور حداکثر تا ۱ امتیاز است.

۲ - ۳. وصل به سکون، وقف به حرکت و رعایت نکردن وقف به اسکان یا ابدال؛

۲ - ۴. حذف، اضافه یا تغییر حرف.

تذکره ۱: در تمام موارد مذکور، در صورت اصلاح پیش از تجدید نفس، فقط ۱ امتیاز کسر می‌شود.

تذکره ۲: تکرار یک خطا در تمام موارد مذکور، موجب کسر مجدد امتیاز به همان میزان خواهد شد.

تذکره ۳: اشتباهات در تمام موارد مذکور اعم از اعراب، حروف، عبارات و کلمات و مواردی مانند وصل به سکون

یا وقف به حرکت، اشباع یا عدم اشباع، تبدیل حرکات کوتاه به کشیده و بالعکس، فقط توسط داوران صحت

حفظ کسر امتیاز می‌شود و داوران رشته تجوید امتیازی از حافظ کسر نخواهند نمود.

۳. موارد کسر ۲ امتیاز:

به ازای هر سطر تلاوت کمتر یا بیشتر از حد تعیین شده.

ب_ تجوید قرائت

۱. موارد کسر ۲ امتیاز:

تبدیل کامل مخارج حروف یا صفات ممیز.

تبصره ۱: در صورت ادای ناقص، حداکثر ۱ امتیاز کسر خواهد شد.

تبصره ۲: در صورت اصلاح فوری بدون تجدید نفس، ۱ امتیاز و در صورت تکرار غلط، ۲ امتیاز دیگر کسر خواهد شد.

تبصره ۳: سقف کسر امتیاز برای تلفظ نادرست هر حرف، ۴ امتیاز است.

۲. موارد کسر امتیاز:

۱ - ۲. رعایت نکردن هریک از نکات و قواعد تجویدی؛

تبصره ۱: در صورت اجتماع بیش از یک قاعده در یک موضع، هریک جداگانه محاسبه می‌شود.

تبصره ۲: رعایت ناقص موارد یادشده نظیر توازن میزان غنه‌ها و مدها، با توجه به میزان نقص موجب کسر ۰/۵ تا ۰/۷۵ امتیاز خواهد شد.

تبصره ۳: در صورت تکرار هریک از موارد فوق، به ازای هر مورد و برای هر حرف، حداکثر ۳ امتیاز کسر خواهد شد؛ برای مثال، عدم رعایت قلقله در هریک از حروف آن، موجب کسر حداکثر ۳ امتیاز برای آن حرف خواهد شد. در مواردی مانند مد، سقف کسر امتیاز برای هر نوع آن است.

۲ - ۲. تداخل غیرمتعارف یا افراطی در تلفظ دو حرف مجاور بنا به تشخیص داور، مانند تداخل تلفظ حرف عین در میم در کلمه «یعملون»، تداخل تلفظ حرف عین در لام در کلمه «نعلن» و نظایر آن؛
۲ - ۳. اختلال‌های ناخواسته در تلفظ الفاظ قرآن و بروز مشکلاتی از قبیل تیق (اشکال لحظه‌ای در تلفظ حرکت، حرف و کلمه و اصلاح درجا).

تبصره ۱: در مواردی که آب‌پریدگی در گلو رخ دهد، فقط داور صوت امتیاز کسر می‌کند.

تبصره ۲: در صورت عدم اصلاح موارد مذکور، متناسب با نوع خطای پدیدآمده، از امتیاز کسر خواهد شد؛ مانند این که بر اثر تیق، حرکتی تغییر کند یا حرفی به حرف دیگر تبدیل شود.

تذکر: در مواردی که قرائت حافظ به دلیل تغییر در مخرج حرف یا شیوه تلفظ آن دارای ابهام باشد، کسر امتیاز پس از مشورت داوران صحت حفظ و تجوید تنها از یک بخش صورت می‌گیرد.

ج_ فصاحت قرائت:

فصاحت در قرائت قرآن کریم، تلفظ واضح حروف و حرکات براساس لهجه خالص عربی، بدون تکلف و دوراز گنگی و نامفهومی است.

فصاحت دارای ۷ امتیاز است که امتیاز آن با توجه به عناوین زیر تقسیم می‌شود:

۱. تلفظ ممتاز و روان حروف: ۳ امتیاز

۲. تلفظ ممتاز حرکات: ۳ امتیاز

۳. تنظیم سرعت تلاوت: ۱ امتیاز

کسر امتیاز به دلیل اختلال در فصاحت به ترتیب زیر می‌باشد:

۱. اختلال کلی و عمومی در تلفظ ممتاز و روان حروف به صورت کلی از سقف ۳ امتیاز در موارد زیر:

* مخارج، صفات و احکام حروف؛

* تکلف یا سستی در رعایت مخارج، صفات و احکام حروف؛

* زیادت و نقصان در مکث بر حروف ساکن، مشدد و تکیه‌ها.

۲. اختلال در تلفظ ممتاز حرکات، هر مورد ۰/۲۵ امتیاز در موارد زیر:

* حرکات کوتاه و کشیده؛

* نقص در کیفیت تلفظ حرکات براساس لهجه فصیح عربی؛

* نقصان و زیادت در کشش صداهای کوتاه و کشیده.

۳. اختلال در سرعت تلاوت، هر مورد ۰/۲۵ امتیاز در موارد زیر:

* سرعت متناسب ادای حروف و حرکات در طول تلاوت (تند و کند خواندن، اسراع و ابطای برخی از

کلمات و عبارات)؛

* توازن نداشتن سرعت ادای حروف و حرکات و مد طبیعی در طول تلاوت (که در مجموع موجب

خلل در کیفیت ترتیل تلاوت می‌گردد).

تذکر: اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشته باشد که قبل از اتمام سؤال،

تلاوت او توسط هادی حافظان قطع گردد، امتیاز تجوید حافظ، میانگین امتیاز سؤالاتی است که حافظ تا

آنجا قرائت کرده است ولو به پایان سؤال نرسیده باشد.

وقف و ابتدا (۱۵ امتیاز)

سقف امتیاز وقف و ابتدا در مسابقات، ۱۵ امتیاز است؛ ولی در مرحله نهایی مسابقات رشته‌های تحقیق،

تحقیق همراه حفظ و ترتیل که قطعه ثابت یا همسان ارائه می‌شود، ۱ امتیاز مثبت لحاظ می‌شود و سقف

امتیاز، ۱۴ است و روش امتیازدهی در چنین مسابقاتی به‌طور جداگانه ذکر می‌شود.

الف_ موارد عمومی کسر امتیاز:

۱. وقف، وصل یا ابتدای اقبح (دارای مفهوم کفرآمیز) میان آیات و وصل اقبح آیات، موجب کسر ۲/۵ تا ۳

امتیاز می‌شود.

۲. وقف، وصل یا ابتدای قبیح مغیر معنای آیات و وصل قبیح مغیر معنای آیات، موجب کسر ۱/۵ تا ۲

امتیاز می‌شود.

۳. وقف، وصل یا ابتدای قبیح ناقص میان آیات و وصل قبیح ناقص آیات، موجب کسر ۱ تا ۱/۵ امتیاز

می‌شود.

* عبور از وقف لازم که حسب مورد، ممکن است معنای اقبح یا قبیح ایجاد کند، مطابق بندهای بالا موجب

کسر امتیاز می‌شود.

۴. رعایت نکردن اولویت‌های وقف، وصل و ابتدا موجب کسر ۰/۵ تا ۱ امتیاز می‌شود.

تبصره ۱: چنانچه قاری در یک نفس، هم وصل و عبور از محل وقف انجام دهد و هم وقف صحیح با اولویت کمتر مرتکب شود، تنها بر اساس حداکثر امتیاز منفی از وی کسر امتیاز صورت می‌گیرد. اما در صورتی که قاری در یک نفس، هم وصل و عبور از محل وقف انجام دهد ولی وقف قبیح ناقص یا مغیر معنا مرتکب شود، به ازای وصل و وقف، از وی دو بار کسر امتیاز صورت می‌گیرد.

تبصره ۲: در عبارات کوتاهی که امکان وصل دارد و کمال معنای عبارت اول در عبارت دوم است، در صورت جدا کردن ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود.

۵. در مورد وقف اضطراری به دلیل کمبود نفس، عطسه، سرفه و نظایر آن‌ها، امتیازی کسر نمی‌شود.

تبصره: در صورتی که قاری به لحاظ بی‌توجهی، از محل وقف مناسب عبور کند و وقف قبیح یا اقبیح - و لو به دلیل کمبود نفس - مرتکب شود، وقف او اضطراری محسوب نمی‌شود و مطابق بندهای ۱، ۲ و ۳، از او امتیاز کسر می‌شود.

۶. نفس کشیدن مخفی یا آشکار در غیر محل وقف، موجب کسر ۳ امتیاز در هر مورد می‌شود.

۷. تکرار بدون دلیل هربخش از آیه در هرنفس، موجب کسر ۰/۵ امتیاز می‌شود.

تبصره ۱: اگر تکرار برای اصلاح اغلاط اعرابی، حرفی و کلمه‌ای باشد، موجب کسر امتیاز نخواهد شد، ولی تکرار برای غیر اصلاح اغلاط مذکور از قبیل تغییر درجه صوتی یا مقام، مانع از کسر امتیاز نخواهد شد.

تبصره ۲: در مسابقات رشته‌های حفظ، در صورتی که تکرار به دلیل اصلاح محفوظات باشد، امتیازی کسر نخواهد شد.

۸. مکث نامتناسب و بیش از حد در رشته‌های تحقیق، تحقیق همراه حفظ و ترتیل، در هریک از مواضع زیر به کسر ۰/۲۵ امتیاز و حداکثر تا ۱ امتیاز در کل تلاوت منجر می‌شود:

۸- ۱. مکث طولانی در مواضع وقف اضطراری و وقف مرخص؛

۸- ۲. مکث طولانی برهم‌زننده نظم قرائت.

تذکره ۱: در مسابقات رشته‌های حفظ، فقط در مواردی که حافظ به صورت اختیاری، محلی را برای وقف و ابتدا انتخاب می‌کند، از او امتیاز کسر می‌شود؛ اما چنانچه وقف نامناسب و مکث به دلیل اشکال در ارائه محفوظات باشد یا برای تصحیح قسمتی که اشتباه تلاوت کرده، ابتدا نماید، امتیازی از او کسر نخواهد شد.

تذکره ۲: اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشته باشد که قبل از اتمام سؤال، تلاوت او توسط هادی حافظان قطع گردد، امتیاز وقف و ابتدای حافظ، فقط براساس سؤالاتی در نظر گرفته می‌شود که حافظ تا آنجا قرائت کرده است ولو به پایان سؤال نرسیده باشد.

تذکره ۳: اگر حافظ نتواند حداقل یک سؤال را تا انتها پاسخ دهد، حداقل امتیاز وقف و ابتدا را دریافت می‌کند.

امتیازدهی مرحله نهایی مسابقات رشته‌های تحقیق و ترتیل:

۱. کسر امتیاز وقف و ابتدا در این مرحله از ۱۴ صورت می‌گیرد و ۱ امتیاز دیگر، امتیاز مثبت است که به

قاری ای تعلق می گیرد که:

۱- امتیازی از او کسر نشده باشد.

۱- ۲. قاری بهترین وقف، وصل و ابتداها را انجام داده باشد. چنانچه قاری در وقف و ابتدا دچار اشکال نباشد، اما نتواند بهترین وقف، وصل و ابتداها را انجام دهد، از $0/25$ تا $0/5$ امتیاز به ازای هر مورد از سقف ۱ امتیاز کسر می شود.

۲. کسر امتیاز، طبق ۸ بند یادشده و بند ذیل صورت می گیرد.

۳. چنانچه وصل در فواصل آیات، ضروری یا دارای اولویت باشد:

۳- ۱. وقف یا ابتدای اقبیح (دارای مفهوم کفرآمیز) موجب کسر $1/5$ امتیاز می شود.

۳- ۲. وقف یا ابتدای قبیح مغیر معنا موجب کسر ۱ امتیاز می شود.

۳- ۳. وقف یا ابتدای ناقص موجب کسر $0/5$ امتیاز می شود.

تبصره: در مواردی که در چند آیه متوالی، ابتدا از آغاز آیه ای ناقص، مغیر معنا یا اقبیح باشد، ولی امکان ابتدای صحیح برای قاری وجود نداشته باشد، ابتدا از آغاز آیات موجب کسر امتیاز نمی شود.

صوت (۲۰ امتیاز)

صوت رشته تحقیق:

۱. طنین (رنگ): ۵ امتیاز

۲. انعطاف: ۴ امتیاز

۳. مساحت (وسعت): ۴ امتیاز

امتیاز مساحت صوت به شرح زیر توزیع می شود:

* از بم ترین درجه صدا تا ۸ درجه (یک اکتاو) ۱ امتیاز

* از بم ترین درجه صدا تا ۱۱ درجه ۲ امتیاز

* از بم ترین درجه صدا تا ۱۲ درجه $2/5$ امتیاز

* از بم ترین درجه صدا تا ۱۳ درجه ۳ امتیاز

* از بم ترین درجه صدا تا ۱۴ درجه $3/5$ امتیاز

* از بم ترین درجه صدا تا ۱۵ درجه (دو اکتاو) ۴ امتیاز

۴. استفاده مطلوب و هنرمندانه از صوت: ۳ امتیاز

۵. شدت (حجم یا ولوم): ۲ امتیاز

۶. تحریر: ۲ امتیاز

* آب پریدن در گلو، سکسکه و نظایر آن، فقط توسط داور صوت کسر امتیاز می شود.

صوت رشته های ترتیل و حفظ:

۱. طنین (رنگ): ۶ امتیاز
 ۲. انعطاف: ۴ امتیاز
 ۳. شدت (حجم یا ولوم): ۳ امتیاز
 ۴. استفاده مطلوب و هنرمندانه از صوت: ۳ امتیاز
 ۵. مساحت (وسعت): ۲/۵ امتیاز
 ۶. تحریر: ۱/۵ امتیاز
- * آب پریدن در گلو، سکسکه و نظایر آن، فقط توسط داور صوت کسر امتیاز می‌شود.

تذکر: اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشته باشد که قبل از اتمام سؤال، تلاوت او توسط هادی حافظان قطع گردد، امتیاز صوت حافظ، فقط براساس سؤالاتی در نظر گرفته می‌شود که حافظ تا پایان سؤال به آن‌ها پاسخ داده است.

لحن (۳۰ امتیاز)

لحن رشته تحقیق:

الف_ ضوابط و معیارها:

۱. قدرت تنغیم (پردازش نغمه‌ها): ۵ امتیاز
 ۲. تنظیم و توزیع آهنگ‌ها بر عبارات (اندازه‌گیری): ۴ امتیاز
 ۳. رعایت تکیه‌های صوتی (نبر صحیح کلمات): ۴ امتیاز
- * هر مورد که نبر کلمه به صورت فاحش و کاملاً غیرعرفی تغییر پذیرد، ۰/۲۵ امتیاز کسر می‌شود.
۴. القای معانی و رعایت تعبیرات با استفاده از مهارت‌های صوتی و لحنی: ۴ امتیاز
 ۵. تنوع ردیف‌های لحنی یا مقام: ۲ امتیاز
 ۶. تأثیر معنوی (خشوع در تلاوت): ۲ امتیاز
 ۷. انتخاب ردیف‌های زیبا و جذاب: ۲ امتیاز
 ۸. خلاقیت و نوآوری مطابق با عرف تلاوت در ردیف‌های لحنی: ۲ امتیاز
 ۹. استفاده هنری و مطلوب از تحریرها: ۲ امتیاز
 ۱۰. ارائه فرود عرفی در مقام و محدوده درجه صوتی شروع تلاوت: ۲ امتیاز
- * ۱ امتیاز: مشابهت فرود با شروع؛
- * ۱ امتیاز: نزدیک بودن درجه صوتی فرود با شروع در محدوده صوتی حداکثر یک اکتاو
۱۱. انتخاب سرعت مناسب: ۱ امتیاز

ب_ موارد کسر امتیاز:

۱. موارد کسر ۲ امتیاز:

- ۱- ۱. شروع تلاوت به طور غیرمتعارف (خارج از توقع تلاوت مجلسی)؛
- ۱- ۲. ناهمگونی ردیف‌ها (بیشتر از ۱/۵ پرده).

۲. موارد کسر ۱ امتیاز:

- ۱- ۲. خروج از مقام؛
- ۲- ۲. انتقال ناهمگون مقام؛
- ۲- ۳. ناهمگونی ردیف‌ها (کمتر از ۱/۵ پرده)؛
- ۲- ۴. ناهمگونی صوت و لحن.

۳. موارد کسر ۰/۵ امتیاز:

- ۳- ۱. تکلف و فشار در اجرای نغمات؛
- ۳- ۲. عدم توازن در سرعت تلاوت.

۴. موارد کسر ۰/۲۵ امتیاز:

- ۴- ۱. ناکوکی یا خروج از ردیف صدا؛
- ۴- ۲. نامطلوب بودن یا لغزش تحریرها.

تذکر: میزان کسر امتیاز در مجموع موارد منفی، نباید از ۴ امتیاز تجاوز کند و بیش از این، کسر امتیاز صورت نمی‌گیرد.

لحن رشته‌های ترتیل و حفظ:

الف - ضوابط و معیارها:

۱. رعایت اسلوب ترتیل: ۵ امتیاز
۲. تنوع ردیف‌های لحنییا مقام: ۴ امتیاز
۳. تنظیم و توزیع آهنگ‌ها بر عبارات (اندازه‌گیری): ۴ امتیاز
۴. رعایت تکیه‌های صوتی (نبر صحیح کلمات): ۴ امتیاز
- * هر مورد که نبر کلمه به صورت فاحش و کاملاً غیرعرفی تغییر پذیرد، ۰/۲۵ امتیاز کسر می‌شود.
۵. قدرت تنغیم (پردازش نغمه‌ها): ۴ امتیاز
۶. تأثیر معنوی (خشوع در تلاوت): ۲ امتیاز
۷. خلاقیت و نوآوری مطابق با عرف ترتیل: ۲ امتیاز
۸. القای معانی و رعایت تعبیرات: ۲ امتیاز
۹. انتخاب سرعت مناسب: ۲ امتیاز
۱۰. استفاده هنری و مطلوب از تحریرها: ۱ امتیاز

ب - موارد کسر امتیاز:

۱. موارد کسر ۲ امتیاز:

ناهمگونی ردیف‌ها (بیشتر از ۱/۵ پرده)

۲. موارد کسر ۱ امتیاز:

- ۱-۲. خروج از مقام؛
- ۲-۲. انتقال ناهمگون مقام؛
- ۳-۲. ناهمگونی ردیف‌ها (کمتر از ۱/۵ پرده)؛
- ۴-۲. ناهمگونی صوت و لحن.

۳. موارد کسر ۰/۵ امتیاز:

- ۱-۳. تکلف و فشار در اجرای نغمه‌ها؛
- ۲-۳. عدم توازن در سرعت تلاوت.

۴. موارد کسر ۰/۲۵ امتیاز:

- ۱-۴. ناکوکی یا خروج از ردیف صدا؛
- ۲-۴. نامطلوب بودن یا لغزش تحریرها.

تذکر: میزان کسر امتیاز در مجموع موارد منفی، نباید از ۴ امتیاز تجاوز کند و بیش از این، کسر امتیاز صورت نمی‌گیرد.

تذکر ۱: در رشته‌های حفظ، فقط در مواردی که حافظ به صورت طبیعی قرائت می‌کند، به او امتیاز لحن داده می‌شود و در مواردی که حافظ به دلیل فراموشی، دچار اشتباه یا مکث شود و نظم قرائت وی مختل گردد، کسر امتیاز صورت نمی‌پذیرد.

تذکر ۲: اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشته باشد که قبل از اتمام سؤال، تلاوت او توسط هادی حافظان قطع گردد، امتیاز لحن حافظ، فقط براساس سؤالاتی در نظر گرفته می‌شود که حافظ تا پایان سؤال به آن‌ها پاسخ داده است.

صحت حفظ (۱۰۰ امتیاز)

* مبنای اصلی و غالبی در بخش صحت حفظ، ظاهر و رسم الخط کلمات است.

۱. اشتباه در حرکات و حروف (حذف، اضافه، جابه‌جایی و تغییر):

۱ - ۱. تصحیح فوری حافظ: کسر ۰/۵ امتیاز

۱ - ۲. تصحیح نکردن حافظ: کسر ۱ امتیاز

* منظور از حرف در این بخش، حروف الفبا است و کلماتی که در دستور زبان عربی حرف تلقی می‌شوند (نظیر: حتی، الی، فی، عن) را شامل نمی‌شود. در صورت بروز اشکال در این گونه کلمات، کسر امتیاز در ستون کلمه صورت می‌پذیرد.

* اگر حرکت کوتاه به حرکت دیگر تبدیل شود، فقط یک مورد کسر امتیاز برای حافظ در نظر گرفته

می‌شود؛ مانند تبدیل «عِبَادٌ» به «عِبَادٍ»، «أَنْتَ» به «أَنْتِ».

* اگر حرکت کشیده به حرکت کشیده دیگری تبدیل شود، فقط یک مورد کسر امتیاز برای حافظ در نظر گرفته می‌شود؛ مانند تبدیل «أَنَّهُ» به «أَنَّهَا»، «تَابُوا» به «تَابَا».

* اگر حرکت کوتاه به حرکت کشیده هم‌جنس خود یا بالعکس تبدیل شود، فقط یک مورد کسر امتیاز برای حافظ در نظر گرفته می‌شود؛ مانند تبدیل «قَالَ» به «قَالَا»، «رَبِّي» به «رَبِّ».

* اگر حرکت کوتاه به حرکت کشیده غیرهم‌جنس خود یا بالعکس تبدیل شود، دو بار کسر امتیاز برای حافظ در نظر گرفته می‌شود؛ مانند تبدیل «قَالَ» به «قَالُوا»، «فَأْتُوا» به «فَأْتِ».

* یک حرف در ضمائر، یک حرف در موصولات، حرف مضارعه و موارد مشابه، هنگام تبدیل و تغییر به‌عنوان حرف تلقی شده، در همین ستون کسر امتیاز می‌گردد؛ مانند تبدیل «مَنْهُمْ» به «مَنْكُمْ»، «مَنْهُ» به «مَنْكَ»، «الَّذِي» به «الَّتِي»، «تَغْفِرُ» به «يَغْفِرُ».

* باید توجه داشت که حرف همراه حرکت خود مجموعاً یک حرف حساب می‌شود و فقط یک بار کسر امتیاز صورت می‌گیرد.

تذکر: در مواردی که قرائت حافظ به دلیل تغییر در مخرج حرف یا روش تلفظ آن دارای ابهام باشد، پس از مشورت داوران صحت حفظ و تجوید، کسر امتیاز تنها از یک بخش صورت می‌گیرد.

۲. اشتباه در یک کلمه (حذف، اضافه، جابه‌جایی و تغییر):

۲ - ۱. تصحیح فوری حافظ: کسر ۱ امتیاز

۲ - ۲. تصحیح حافظ با تذکر داور هادی: کسر ۲ امتیاز

۲ - ۳. تصحیح نکردن حافظ: کسر ۳ امتیاز

* کلماتی که در قرآن کریم به‌صورت ترکیبی از حروف و کلمه یا دو یا چند کلمه آمده یا توجه به رسم‌الخط قرآن، یک کلمه محسوب می‌شود؛ مانند فلیقاتل، فسیکفیکهم، فاسقیناکموه.

* اگر در جابه‌جایی حروف (نه اعراب) ریشه و معنای کلمه تغییر کند، کسر نمره در بخش کلمه صورت می‌گیرد؛ مانند تبدیل «یعلمون» به «یعملون»، «نصیر» به «بصیر».

* یک کلمه و یک حرکت در کلمه قبل یا بعد از آن، در امتیازدهی به‌منزله یک کلمه محاسبه می‌شود و کسر امتیاز مربوط به آن در ستون کلمه لحاظ خواهد شد؛ مانند: «وَاللَّهُ» به جای «إِنَّ اللَّهَ»، «وَرَبِّكَ» به جای «مِنْ رَبِّكَ».

* یک حرف و یک کلمه کنار هم، در امتیازدهی به‌منزله یک کلمه محاسبه می‌شود و کسر امتیاز مربوط به آن در ستون کلمه لحاظ خواهد شد؛ مانند: «هذه انعام و حرث» به جای «و قالوا هذه انعام و حرث».

* هر یک از حروف مقطعه (تک‌حرفی یا بیشتر) یک کلمه محسوب می‌شود و اختلال در کل یا بعضی از حروف آن، موجب کسر نمره در ستون اشتباه در کلمه می‌گردد.

۳. اشتباه در کلمات (حذف، اضافه، جابه‌جایی و تغییر):

۳ - ۱. تصحیح فوری حافظ: کسر ۱/۵ امتیاز

۳ - ۲. تصحیح حافظ با تذکر داور هادی: کسر ۲/۵ امتیاز

۳ - ۳. تصحیح نکردن حافظ: کسر ۴ امتیاز

* منظور از کلمات، عبارتی بیش از یک کلمه است؛ مانند: «والمجاهدون باموالهم و انفسهم فی سبیل الله» به جای «والمجاهدون فی سبیل الله باموالهم و انفسهم»، «والله خبیر بما تعملون» به جای «والله بما تعملون بصیر».

* بسمله در ابتدای سوره‌ها در حکم عبارت است.

۴. عدم رعایت ترتیب آیات و جابه‌جایی آن‌ها:

۴ - ۱. اگر جافتادگی در حد یک آیه باشد:

۴ - ۱ - ۱. تصحیح فوری حافظ: کسر ۲ امتیاز

۴ - ۱ - ۲. تصحیح حافظ با تذکر داور هادی: کسر ۳ امتیاز

۴ - ۱ - ۳. تصحیح نکردن حافظ: کسر ۴/۵ امتیاز

۴ - ۲. اگر جافتادگی بیش از یک آیه باشد:

۴ - ۲ - ۱. تصحیح فوری حافظ: کسر ۲/۵ امتیاز

۴ - ۲ - ۲. تصحیح حافظ با تذکر داور هادی: کسر ۳/۵ امتیاز

۴ - ۲ - ۳. تصحیح نکردن حافظ: کسر ۵ امتیاز

* منظور از انتقال به آیه یا آیات دیگر فقط در مورد ابتدای آیات است و در صورت ایجاد اشتباه در خلال آیه، انتقال محسوب نمی‌شود و در ستون کلمات کسر امتیاز خواهد شد.

* اگر حافظ در خلال آیاتی که ابتدای آن‌ها با هم مشابه است دچار اشتباه شود، کسر امتیاز در ستون کلمات انجام خواهد شد.

* اگر حافظ در انتقال از انتهای سوره‌ای به سوره دیگر، که با حروف مقطعه آغاز می‌شود، دچار اشتباه شود و به جای حروف مقطعه صحیح، حروف مقطعه دیگری را تلاوت کند، کسر امتیاز در ستون انتقال به آیات دور انجام می‌گیرد؛ مانند قرائت «طه» بعد از اتمام سوره کهف به جای «کهیعص». در مورد حروف مقطعه مشابه، داور هادی می‌تواند پس از وقف حافظ، اشتباه را به وی تذکر ندهد و صبر کند تا ادامه آیات را تلاوت کند و بعد از مشخص شدن نوع اشتباه، کسر امتیاز را در ستون کلمه یا انتقال به دور انجام دهد؛ مانند قرائت «المر» بعد از اتمام سوره توبه به جای «الر» و قرائت «الم» بعد از اتمام سوره انعام به جای «المص».

* اشتباه در آیات کمتر از یک سطر، در ستون اشتباه عبارتی منظور می‌شود.

* چنانچه آیات کوتاه جافتاده بیش از یک سطر باشند، انتقال به دور محسوب می‌شود.

* اگر حافظ یک آیه بیش از یک سطر را تلاوت نکند و داور هادی تمام آیه را کمک کند، به ازای هر سطر ۴ نمره کسر می‌شود.

۵. مکث و تکرار:

اگر شرکت‌کننده بیش از حد متعارف مکث نماید یا عبارتی را برای یادآوری حداکثر تا دو بار تکرار کند، برای هر مکث و هر بار تکرار ۰/۵ امتیاز از وی کسر می‌شود.

* اگر شرکت‌کننده پس از مکث، موفق به ادامه تلاوت نشود، داور هادی مساعدت می‌کند و فقط حسب نوع

- کمک، امتیاز منفی برای حافظ در نظر گرفته می‌شود.
- * اگر شرکت کننده پس از مکث، اشتباه تلاوت نماید، داور هادی مساعدت نموده و علاوه بر کسر امتیاز مکث، حسب نوع کمک، امتیاز منفی از حافظ کسر می‌نماید.
 - * اگر حافظ در خلال آیه پس از مکث، موفق به تلاوت عبارت نشود، در صورت امکان داور هادی ابتدا کلمه اول را تذکر می‌دهد و در صورت تلاوت حافظ، در ستون کلمه کسر امتیاز صورت می‌گیرد. در صورت عدم یادآوری، عبارت را تلاوت می‌کند و در ستون کلمات کسر امتیاز می‌نماید.
 - * اگر حافظ ابتدای آیه را فراموش و برای یادآوری آن مکث کند، داور هادی باید با خواندن عبارت ابتدایی آیه به حافظ کمک نماید و کسر امتیاز را در ستون کلمات انجام دهد.
 - * اگر در ابتدای تلاوت و طرح سؤال توسط داور، حافظ سؤال را تشخیص ندهد و از داور هادی برای تشخیص سؤال درخواست کمک کند یا در حین تلاوت بخواهد از داور هادی برای بخش قرائت شده تأیید بگیرد یا نام سوره، شماره صفحه یا شماره آیه را از داور هادی بپرسد، به ازای هر مورد ۰/۵ امتیاز از وی کسر خواهد شد.
 - * داور هادی سؤالاتی را که از ابتدای سوره آغاز می‌شود، تنها به ذکر نام سوره اکتفا می‌کند و ابتدای سوره را قرائت نمی‌کند.
 - * اگر حافظ پس از طرح سؤال توسط داور هادی، قرائت خود را پس از استعاذه و بسمله شروع کند و سپس از داور هادی بخواهد مجدد سؤال را تکرار نماید، کسر امتیاز در ستون کلمات درج خواهد شد.
 - * اگر برگشت حافظ برای یادآوری قسمت بعدی بیش از یک جمله باشد، به ازای قرائت هر نفس اضافه از قبل ۰/۵ امتیاز از وی کسر می‌شود.
 - * چنانچه حافظ پس از اشتباه و تذکر داور، مرتکب اشتباه دیگری در تلاوت شود، صرفاً اشتباه اول ملاک کسر امتیاز است و کسر امتیاز آن در ستون عدم تصحیح، همان اشتباه درج خواهد شد.